

Briuselis, 2015 m. lapkričio 25 d.
(OR. en)

14414/15

RECH 282
COMPET 531
SOC 684

PRANEŠIMAS

nuo:	Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)
kam:	Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	13902/15 RECH 271 COMPET 503 SOC 650
Dalykas:	Tarybos išvadų dėl lyčių lygybės propagavimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje projektas – <i>Priėmimas</i>

1. Pirmininkaujančio Liuksemburgo nuomone, lyčių lygybė yra vienas iš svarbiausių jo prioritetų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė Tarybos išvadų šia tema projektą, kuris buvo apsvarstytas 2015 m. spalio 12 ir 26 d. bei lapkričio 5 d. Mokslinių tyrimų darbo grupės posėdžiuose.
2. 2015 m. lapkričio 20 d. posėdyje Nuolatinių atstovų komitetas išnagrinėjo šį išvadų projektą, išsprendė likusius klausimus ir susitarė perduoti išvadų projektą Tarybai (konkurencingumas) priimti 2015 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 1 d. posėdyje. PL dėl neseniai įvykusių nacionalinių rinkimų laikosi bendros tikrinimo išlygos dėl teksto.

3. Todėl Tarybos (konkurencingumas) prašoma 2015 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 1 d. posėdyje posėdyje priimti priede išdėstytas išvadas.

* * *

Palyginti su ankstesniu dokumentu (dok. 13902/15), įrašytas naujas tekstas pažymėtas **paryškintuoju šriftu ir pabrauktas**.

**TARYBOS IŠVADŲ DĖL LYČIŲ LYGYBĖS ¹ PROPAGAVIMO EUROPOS MOKSLINIŲ
TYRIMŲ ERDVĖJE ² PROJEKTAS**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- savo 2005 m. balandžio 18 d. išvadas dėl žmogiškųjų išteklių stiprinimo Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) mokslo ir technologijų srityje ³, kuriose valstybių narių prašoma suformuluoti moterų dalyvavimo tikslinius rodiklius, visų pirma žymiai padidinant vadovaujamas pareigas einančių moterų skaičių, siekiant, kad pradiniam etape šis skaičius sudarytų 25 % darbo vietų, užimamų viešajame sektoriuje, bei skatinant jų dalyvavimą pramoninių tyrimų ir technologijų srityje;
- savo 2008 m. gegužės 30 d. išvadas „Su šeimos gyvenimu suderinama mokslininko karjera. Integruoto modelio kūrimas“ ⁴, kuriose Komisijos ir valstybių narių prašoma parengti mokslininko karjeros integruotą modelį remiantis atitinkamu politikos deriniu, kuriuo mokslo darbuotojams būtų užtikrinama su šeimos gyvenimu suderinama aplinka;
- savo 2010 m. gegužės 26 d. išvadas dėl įvairių klausimų, susijusių su EMTE plėtojimu ⁵, kuriose pripažįstama, kad institucijų reformai reikalinga ilgalaikė strategija ir pakankamas finansavimas, pabrėžiama, kad reikia stiprinti lyčių aspekto integravimą į Europos mokslinių tyrimų sritį;

¹ Šiame dokumente „lyčių lygybė“ apima lyčių pusiausvyrą mokslinių tyrimų grupėse visais lygmenimis, lyčių pusiausvyrą sprendimų priėmimo procese ir lyčių aspekto įtraukimą į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį.

² PL: bendra tikrinimo išlyga.

³ Dok. 8194/05.

⁴ Dok. 10212/08.

⁵ Dok. 10246/10.

- savo 2012 m. gruodžio 11 d. išvadas ⁶, kuriose lyčių lygybė ir lyčių aspekto integravimas nustatomi vienu iš pagrindinių Europos mokslinių tyrimų erdvės prioritetų ir laikomasi nuomonės, kad turi būti pagerintas lyčių aspekto integravimas į mokslinių tyrimų rengimą, vertinimą ir vykdymą, kad būtų veiksmingai skatinama mokslinių tyrimų ir inovacijų pažanga;
- savo 2014 m. vasario 21 d. išvadas dėl Komisijos pateiktos 2013 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) pažangos ataskaitos ⁷, kuriose laikomasi nuomonės, kad rengiant Europos lygmens EMTE veiksmų planą turėtų būti atsižvelgiama į intensyvesnes pastangas sistemingai integruoti lyčių lygybės ir lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką bei programas;
- savo 2014 m. gruodžio 5 d. išvadas dėl 2014 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės pažangos ataskaitos ⁸, kuriose pažymima, kad karjeros srityje ir toliau pastebimas šališkumas dėl lyties, išlieka lyčių nelygybė skirstant sprendimų priėmimo pareigas, be to, daugelyje nacionalinių mokslinių tyrimų programų trūksta lyčių aspekto integravimo, ir valstybių narių prašoma remti lyčių aspekto integravimą ir lygias galimybes;
- savo 2015 m. gegužės 29 d. išvadas dėl 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plano, kuriose ji patvirtino, jog tai, kad reikia užtikrinti, kad nacionaliniai lygybės teisės aktai taptų efektyviais veiksmais, kuriais būtų sprendžiama lyčių nelygybės problema mokslo tiriamosiose įstaigose bei sprendimus priimančiuose organuose, ir geriau integruoti lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką, programas bei projektus, yra vienas iš svarbiausių EMTE veiksmų plane nustatytų veiksmų prioritetų, ir paragino valstybes nares bei Komisiją pradėti jį įgyvendinti iki 2016 m. vidurio savo veiksmų planuose arba strategijose numatant atitinkamus veiksmus;
- 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama⁹;

⁶ Dok. 17649/12.

⁷ Dok. 6945/14.

⁸ Dok. 16599/14.

⁹ Dok. 2014/2251(INI).

- 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“¹⁰;
 - savo 2015 m. spalio 26 d. išvadas dėl 2016–2020 m. lyčių lygybės veiksmų plano¹¹.
1. PABRĖŽIA, kad lyčių nelygybė yra išlikusi pernelyg ilgai ir kad Europos klestėjimas ateityje priklauso nuo mokslo ir technologijų inovacijų. Užtikrinus įvairiapusiškesnę darbo jėgą ir vienodesnes sąlygas moterims bei vyrams mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, Europai bus sudaryta galimybė visapusiškai išnaudoti turimą darbo jėgos ir talentų bazę.
 2. PRIPAŽĮSTA, kad lyčių lygybė mokslo srityje bus prisidėta prie rezultatų įvairovės, mokslinės kompetencijos bei kokybės ir užtikrinta, kad moksliniais tyrimais būtų labiau atsižvelgiama į socialinius ir visuomenei aktualius uždavinius, kuriuos sprendžiant atsakomybė tenka bendrai moterims ir vyrams. Išnaudoti visus talentus ir sudaryti lygias galimybes moterims ir vyrams – tai ne tik teisingumo, bet ir ekonominio efektyvumo klausimas. Užtikrinus lyčių lygybę bus prisidėta prie ES konkurencingumo ir ekonomikos augimo bei darbo vietų kūrimo.

EMTE VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

3. DAR KARTĄ PATVIRTINA savo įsipareigojimą skatinti lyčių lygybę Europos mokslinių tyrimų erdvėje. PRIPAŽĮSTA, kad EMTE veiksmų plano ir jo prioriteto lyčių lygybės srityje įgyvendinimas suteikia puikią galimybę užtikrinti, kad nacionaliniai lygybės teisės aktai taptų efektyviais veiksmais, kuriais būtų sprendžiama lyčių nelygybės problema mokslo tiriamosiose įstaigose bei sprendimus priimančiuose organuose, ir geriau integruoti lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką, programas bei projektus. RAGINA valstybes nares ir Komisiją nustatyti plataus užmojo tikslus lyčių lygybės srityje ir siekiant įgyvendinti EMTE veiksmų planą iki 2016 m. vidurio savo veiksmų planuose arba strategijose numatyti atitinkamus konkrečius veiksmus.

¹⁰ Dok. KOM(2010) 0491.

¹¹ Dok. 13201/15.

TVARŪS KULTŪRINIAI IR INSTITUCINIAI POKYČIAI

4. PRIPAŽĮSTA, kad EMTE veiksmų planui įgyvendinti skirtuose EMTE nacionaliniuose veiksmų planuose ar strategijose reikia skatinti tvarius kultūrinius ir institucinius pokyčius, kad būtų pasiekta lyčių lygybė, o į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį bei programas būtų įtrauktas lyčių aspektas; ir RAGINA valstybes nares padaryti taip, kad instituciniai pokyčiai taptų vienu iš pagrindinių jų nacionalinės politikos programos, susijusios su lyčių lygybe mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, elementu. PABRĖŽIA vaidmenį, kurį instituciniu lygmeniu gali atlikti informuotumo didinimas, švietimas, mokymas ir keitimasis geriausios patirties pavyzdžiais lyčių lygybės propagavimo atžvilgiu mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.
5. PRAŠO valstybių narių ir mokslinių tyrimų finansavimo organizacijų užtikrinti paskatas, kad mokslinius tyrimus atliekančios organizacijos, įskaitant universitetus, būtų skatinamos peržiūrėti arba parengti lyčių aspekto integravimo strategijas, lyčių lygybės planus, įskaitant lyčių aspektą mokslinių tyrimų ir inovacijų turinyje bei programose, ir sutelkti atitinkamų išteklių.
6. PAŽYMI, kad tik apie 20 % profesorių Europoje yra moterys ir kad pokyčiai siekiant užtikrinti didesnę pusiausvyrą vyksta labai lėtai ¹², todėl PRAŠO valstybių narių ir institucijų siekti tolygesnės profesorių lyčių pusiausvyros orientacinių tikslinių rodiklių.
7. MANO, kad visais lygmenimis turi būti užtikrintas skaidrumas įdarbinimo ir galimybių siekti aukštesnių karjeros pozicijų atžvilgiu, taip pat studijų stipendijų ir stipendijų skyrimo procedūrų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje atžvilgiu. PRAŠO valstybių narių ir mokslinių tyrimų finansavimo organizacijų intensyvuoti priemones siekiant užtikrinti, kad dėl šališkumo dėl lyties nebūtų daromas poveikis mokslinių tyrimų finansavimo skyrimui.
8. PRAŠO mokslinių tyrimų organizacijų, įskaitant universitetus, remti lanksčias ir šeimos gyvenimui palankias darbo sąlygas ir sistemas tiek moterims, tiek vyrams mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, be kita ko, remti vienodą priežiūros įsipareigojimų pasidalijimą ir peržiūrėti mokslo darbuotojų veiklos rezultatų įvertinimą siekiant panaikinti šališkumą dėl lyties.

¹² Leidiny „She Figures 2012“. Lyčių aspektas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

9. RAGINA valstybes nares bendradarbiaujant su Komisija daryti pažangą atitinkamų su lyties aspektu susijusio informuotumo didinimo ir gebėjimų stiprinimo priemonių, kuriomis būtų siekiama institucinių pokyčių, srityje, atsižvelgiant į Europos lyčių lygybės instituto darbą.
10. PRAŠO Komisijos toliau stiprinti visų programoje „Horizontas 2020“ nustatytų tikslų lyčių lygybės srityje, susijusių su atstovavimu lytims mokslinių tyrimų grupėse, sprendimų priėmimo procese, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą, taip pat lyčių aspektą mokslinių tyrimų turinyje, visais įmanomais mokslinių tyrimų ciklo etapais. RAGINA Komisiją išnagrinėti galimybę teikti išsamesnius, skaidresnius pagal lytį suskirstytus duomenis ir lyties rodiklius, susijusius su vertintojų ir mokslo darbuotojų dalyvavimu, taip pat su lyčių aspekto, kaip mokslinių tyrimų dalyko, integravimu į pagal programą „Horizontas 2020“ finansuojamus projektus ir programas.
11. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių apsvarstyti galimybę į Nacionalinių ryšių palaikymo institucijų mokymą ir renginius ir į su programa „Horizontas 2020“ susijusios medžiagos perdavimą ir sklaidą reguliariai įtraukti lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo klausimus.
12. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių apsvarstyti galimybę į mokslo, technologijų ir inovacijų srities dialogus su trečiosiomis šalimis įtraukti, be kita ko, lyčių aspektą. PRAŠO Tarptautinio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje strateginio forumo ir Helsinkio grupės apsvarstyti galimybę parengti bendras gaires dėl lyčių aspekto vykdant tarptautinį bendradarbiavimą mokslo, technologijų ir inovacijų srityje.

LYČIŲ PUSIAUSVYRA SU SPRENDIMŲ PRIĖMIMU SUSIJUSIOSE PAREIGOSE

13. PAŽYMI, kad dar per mažai moterų eina aukščiausias akademines su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, tiek kaip mokslinių ir administracinių valdybų narės, tiek kaip aukštojo mokslo įstaigų vadovės¹³.

¹³ Preliminarūs duomenys būsimam leidiniui „She Figures 2015“.

14. PABRĖŽIA poreikį atitinkamomis priemonėmis siekti lyčių pusiausvyros vadovaujamose ir su sprendimų priėmimu susijusiose pareigose. PRAŠO atitinkamų institucijų nustatyti orientacinius tikslinius rodiklius, **pavyzdžiui, kiekybinius tikslus**, siekiant užtikrinti geresnę lyčių pusiausvyrą sprendimus priimančiuose organuose, įskaitant svarbiausias mokslines ir administracines valdybas, įdarbinimo ir paaukštinimo komitetus, taip pat vertinimo grupes, ir RAGINA mokslinius tyrimus finansuojančias bei atliekančias organizacijas šiuos tikslinius rodiklius pasiekti ne vėliau kaip 2020 m.
15. RAGINA Komisiją glaudžiai bendradarbiaujant su Helsinkio grupe teikti paramą valstybėms narėms siekiant spręsti politikos uždavinius, susijusius su lyčių pusiausvyra, be kita ko, parengti gaires, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos orientacinių tikslinių rodiklių įgyvendinimui.

ŽINIOS APIE LYČIŲ ASPEKTĄ IR STEBĖSENA

16. PRAŠO valstybių narių bendradarbiaujant su Komisija visokeriopai pasinaudoti savitarpio mokymosi veikla, be kita ko, EMTEK kontekste, ir keitimusi gerąja patirtimi, susijusia su lyčių lygybe mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje; atsižvelgiant į Helsinkio grupės rekomendacijas ir su šiuo klausimu susijusių projektų, finansuojamų pagal ES bendrąsias programas, pavyzdžiui, GENDER-NET ERA-Net, rezultatus.
17. PRAŠO valstybių narių užtikrinti, kad būtų reguliariai renkami pagal lytį suskirstyti duomenys leidiniui „She Figures“ ir, kai įmanoma, rengiami lyties rodikliai mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje bei užtikrinama jų vieša sklaida.
18. PRAŠO valstybių narių bendradarbiaujant su Komisija, remiantis atitinkamais rodikliais, stebėti lyčių lygybės politikos, tikslų, orientacinių tikslinių rodiklių ir veiksmų įgyvendinimą instituciniu, nacionaliniu ir ES lygmenimis, ir PRIPAŽŪSTA, kad įgyvendintų priemonių rezultatų ir poveikio įvertinimas yra itin svarbus siekiant padėties pagerėjimo.